Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių
inicijuotos vietos plėtros būdu,
administravimo taisyklių
6 priedas

FIKSUOTOSIOS NORMOS TAIKYMO VIETOS PROJEKTŲ NETIESIOGINĖMS IŠLAIDOMS APMOKĖTI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Fiksuotosios normos taikymo vietos projektų netiesioginėms išlaidoms apmokėti tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, EB Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1255/2011 (OL 2014 L 149, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 808/2014, nustatančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisykles (OL 2014 L227, p. 18), Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. C(2014)4234, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – KPP administravimo taisyklės), Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, atrankos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-343 „Dėl vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, atrankos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – VPS atrankos taisyklės), ir Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės).

2. Aprašas reglamentuoja vietos projektų, įgyvendinamų pagal KPP priemonės „LEADER programa“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“, fiksuotosios projekto

išlaidų normos, taikomos vietos projektų netiesioginėms išlaidoms apmokėti, nustatymo ir taikymo tvarką.

II SKYRIUS
SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Apraše vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;

3.2. **BIVP** – bendruomenių inicijuota vietos plėtra;

3.3. **ES** – Europos Sąjunga;

3.4. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai;

3.5. **KPP** – Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa;

3.6. **VRM** – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija;

3.7. **VVG** – vietos veiklos grupės;

3.8. **ŽŪM** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Fiksuotoji projekto išlaidų norma** (toliau – fiksuotoji norma) – iš anksto nustatyta išlaidų norma (išreiškiama procentais nuo visų projekto tinkamų finansuoti išlaidų), taikoma apmokant dalį tinkamų finansuoti projekto išlaidų, kai vietos projekto vykdytojas neteikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų.

4.2. **Netiesioginės vietos projekto išlaidos** – išlaidos, kurios nėra skiriamos tiesiogiai vietos projekto veikloms įgyvendinti, tačiau yra būtinos ir tiesiogiai susijusios su tiesioginėmis išlaidomis.

4.3. **Projekto veiklos rangos *(angl. outsourcing)* išlaidos** – veiklos, kurią projekto vykdytojas perduoda įgyvendinti trečiajai šaliai (paslaugų teikėjui, prekių tiekėjui ar rangovui), tiesioginės išlaidos. Nekilnojamojo turto, statybos, rekonstravimo, remonto ir kitų darbų, taip pat įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos visais atvejais laikomos projekto veiklos rangos išlaidomis.

4.4. **Tiesioginės vietos projekto išlaidos** – tiesiogiai vietos projekto veikloms įgyvendinti būtinos išlaidos, kai tiesioginį vietos projekto veiklų ir jų išlaidų ryšį įmanoma aiškiai parodyti. Prie tiesioginių projekto išlaidų negali būti priskiriamos šios išlaidos:

4.4.1. vietos projekto administravimo išlaidos:

4.4.1.1. vietos projekto vykdytojo ir (ar) partnerių darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos už laiką, dirbtą administruojant vietos projektą;

4.4.1.2. vietos projektą administruojančių asmenų mokymų projekto administravimo klausimais išlaidos;

4.4.1.3. su vietos projekto administravimo reikmėmis susijusių prekių įsigijimo išlaidos;

4.4.1.4. su vietos projekto administravimo reikmėmis susijusių patalpų nuomos išlaidos;

4.4.1.5. įrangos, transporto priemonių, kai jos susijusios su vietos projekto administravimu, nuomos išlaidos;

4.4.1.6. vietos projekto administravimo paslaugų, nesusijusių su vietos projekto bendrosiomis išlaidomis, nustatytomis Vietos projektų administravimo taisyklėse, išlaidos;

4.4.1.7. vietos projekto administravimo reikmėms būtinų komunalinių ir ryšio paslaugų išlaidos ir įsigyto ir (arba) nuomojamo turto eksploatavimo išlaidos;

4.4.1.8. kitos su vietos projekto administravimu susijusios išlaidos;

4.4.2. vietos projekto lėšų panaudojimo patikrinimo faktinių pastebėjimų ataskaitos ir (arba) išvadų dėl skirtų lėšų panaudojimo parengimo paslaugų (audito) pirkimo išlaidos;

4.4.3. finansinių paslaugų pirkimo išlaidos (avanso draudimo išlaidos, kredito įstaigos mokesčiai ir kitos finansinių paslaugų pirkimo išlaidos);

4.4.4. turto draudimo išlaidos.

5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai apibrėžti KPP, KPP administravimo taisyklėse, VPS atrankos taisyklėse, Vietos projektų administravimo taisyklėse, KPP priemonės „LEADER programa“ įgyvendinimą reglamentuojančiuose bei kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS
FIKSUOTOSIOS NORMOS NUSTATYMO PAGRINDIMAS

6. BIVP strategijos Lietuvos Respublikoje įgyvendinamos pagal dvi 2014–2020 m. ES fondų programas: pagal KPP kaimo vietovėse įgyvendinama priemonė „LEADER programa“ (BIVP), finansuojama iš EŽŪFKP, o pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą miesto vietovėse įgyvendinamos 8.6 investicinio prioriteto priemonės, finansuojamos iš Europos socialinio fondo. Kaimo vietovėse BIVP koordinuoja ir administruoja ŽŪM, miesto vietovėse – VRM.

7. Lietuvos Respublikos partnerystės sutarties 3.1.1 dalyje „Bendruomenės inicijuota vietos plėtra“ numatyta, kad bus užtikrintas integruotas požiūris įgyvendinant BIVP kaimo ir miesto vietovėse ir nustatyti BIVP įgyvendinimo būdai, užtikrinantys bendradarbiavimą sprendžiant bendrus miesto ir kaimo iššūkius ir stiprinant ryšius. Pagal BIVP įgyvendinant vietos plėtros strategijas kaimo ir miesto vietovėse finansuojamos panašios veiklos, kurias įgyvendina panašūs paramos gavėjai (viešieji ir privatūs asmenys, vykdantys veiklą vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje). Vietos projektai yra įgyvendinami kaip vietos plėtros strategijų dalis.

8. Miesto vietovėse įgyvendinamų vietos plėtros strategijų projektų netiesioginės išlaidos apmokamos vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatomis taikant Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 priede nustatytas fiksuotąsias normas.

9. Atsižvelgiant į miesto ir kaimo vietovėse pagal vietos plėtros strategijas įgyvendinamų veiklų ir paramos gavėjų panašumą ir vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 68 straipsnio c dalimi, taip pat atsižvelgiant į KPP administravimo taisyklių 130.1 papunkčio nuostatą, kuri leidžia taikyti kitų Europos struktūrinių ir investicinių fondų nustatytą ir Lietuvos Respublikoje taikomą supaprastinto išlaidų apmokėjimo schemą, taikomą panašiems projektams ir panašiems paramos gavėjams, Aprašu nustatomos fiksuotosios normos vietos projektų netiesioginėms išlaidoms apmokėti yra prilygintos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 priede nustatytoms fiksuotosioms normoms, taikomoms iš Europos socialinio fondo lėšų bendrai finansuojamo projekto netiesioginėms išlaidoms apmokėti.

10. Atsižvelgiant į Vietos projektų administravimo taisyklėse nustatytos maksimalios projekto paramos sumos apribojimą, Apraše nustatyta mažiau projektų tinkamų finansuoti išlaidų sumos intervalų, negu Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 priede.

11. Vietos projektų netiesioginėms išlaidoms apmokėti nustatomos šios fiksuotosios normos:

Eil. Nr.	Projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma (įskaitant netiesiogines išlaidas, apmokamas taikant fiksuotąją normą), Eur	Didžiausia fiksuotoji norma (procentais), kai projekto veiklos rangos išlaidų dalis sudaro:		
		iki 60 proc. (imtinai) tiesioginių projekto išlaidų	nuo 60 proc. iki 90 proc. (imtinai) tiesioginių projekto išlaidų	daugiau kaip 90 procentų tiesioginių projekto išlaidų
1	*2*	*3*	*4*	*5*
1.	iki 85 000	24	24	12
2.	nuo 85 001 iki 175 000	24	21	12
3.	nuo 175 001	19	19	12

IV SKYRIUS
FIKSUOTOSIOS NORMOS NUSTATYMO IR TAIKYMO TVARKA

12. Vietos projektų netiesioginės išlaidos apmokamos taikant pagal Aprašą nustatytą fiksuotąją normą.

13. Nustatant vietos projektui taikomą fiksuotąją normą atsižvelgiama į:

13.1. vietos projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą (įskaitant netiesiogines išlaidas, apmokamas taikant fiksuotąją normą);

13.2. vietos projekto tiesioginių išlaidų dalį (procentais, apvalinant iki 2 skaičių po kablelio), kurią sudaro vietos projekto veiklų rangos išlaidos.

14. Supaprastintai apmokamos tiesioginės išlaidos (kai taikoma) nelaikomos vietos projekto veiklos rangos išlaidomis.

15. Pareiškėjas turi teisę paraiškoje nurodyti mažesnę fiksuotąją normą, negu taikoma pagal Aprašą. Tokiu atveju vietos projekto paramos sutartyje nustatoma pareiškėjo nurodyta fiksuotoji norma.

16. Vietos projekto paramos sutartyje nustatyta fiksuotoji norma vietos projekto įgyvendinimo metu negali būti keičiama, išskyrus Aprašo 21 punkte nustatytą atvejį. Tokiu atveju fiksuotoji norma įvertinama ir nustatoma iš naujo. Pakeitus fiksuotosios normos dydį, pagal ją apmokamos projekto netiesioginės išlaidos perskaičiuojamos atsižvelgiant į per visą paramos sutarties laikotarpį skirtą finansavimą.

17. Netiesioginės išlaidos pagal fiksuotąją normą apmokamos vietos projekto tinkamų finansuoti tiesioginių išlaidų sumą padauginus iš paramos sutartyje nustatytos netiesioginių išlaidų fiksuotosios normos.

18. Netiesioginės išlaidos pagal fiksuotąją normą apmokamos tik proporcingai mokėjimo prašymuose (įskaitant ir anksčiau patvirtintus mokėjimo prašymus) patvirtintoms tinkamoms finansuoti tiesioginėms išlaidoms, nuo kurių jos apskaičiuojamos.

19. Tais atvejais, kai Agentūra nustato netinkamas finansuoti tiesiogines projekto išlaidas, nuo jų pagal fiksuotąją normą apskaičiuotos netiesioginės išlaidos taip pat pripažįstamos netinkamomis finansuoti.

20. Fiksuotosios normos dydžio atitiktį Aprašo nuostatoms Agentūra dar kartą įvertina tikrindama vietos projekto galutinį mokėjimo prašymą. Jeigu nustatoma, kad fiksuotoji norma (pagal Aprašo redakciją, galiojusią paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną) turėtų būti mažesnė, nei buvo nustatyta vietos projekto paramos sutartyje, ir todėl vietos projekto vykdytojui buvo išmokėta didesnė, nei priklauso, netiesioginių projekto išlaidų suma, išmokėtų lėšų perviršis nesumokamas arba susigrąžinamas.

21. Lėšos, išmokėtos netinkamoms finansuoti netiesioginėms išlaidoms apmokėti, ir (arba) lėšų perviršis pagal Aprašo 20 punktą nesumokami arba susigrąžinami KPP administravimo taisyklių VIII skyriaus III skirsnyje nustatyta tvarka.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Pasikeitus Aprašui, vietos projekto netiesioginių išlaidų fiksuotoji norma taikoma taip, kaip Apraše buvo nustatyta paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną.

_____